

w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h. W wodociągu publicznym Wieleń Południowy (powiat czarnkowsko-trzcianecki) nie stwierdzono poprawy jakości wody (woda warunkowo przydatna do spożycia).

II.4. Wodociągi o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę

W 2014 roku do grupy urządzeń wodociągowych o produkcji 101 – 1000 m³/dobę należało 669 obiektów wodnych (619 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 50 urządzeń zarządzanych przez inne podmioty niż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne).

Rys. 10. Wodociąg publiczny w Podaninie - budynek Stacji Uzdatniania Wody po kapitalnym remoncie (powiat chodzieski)

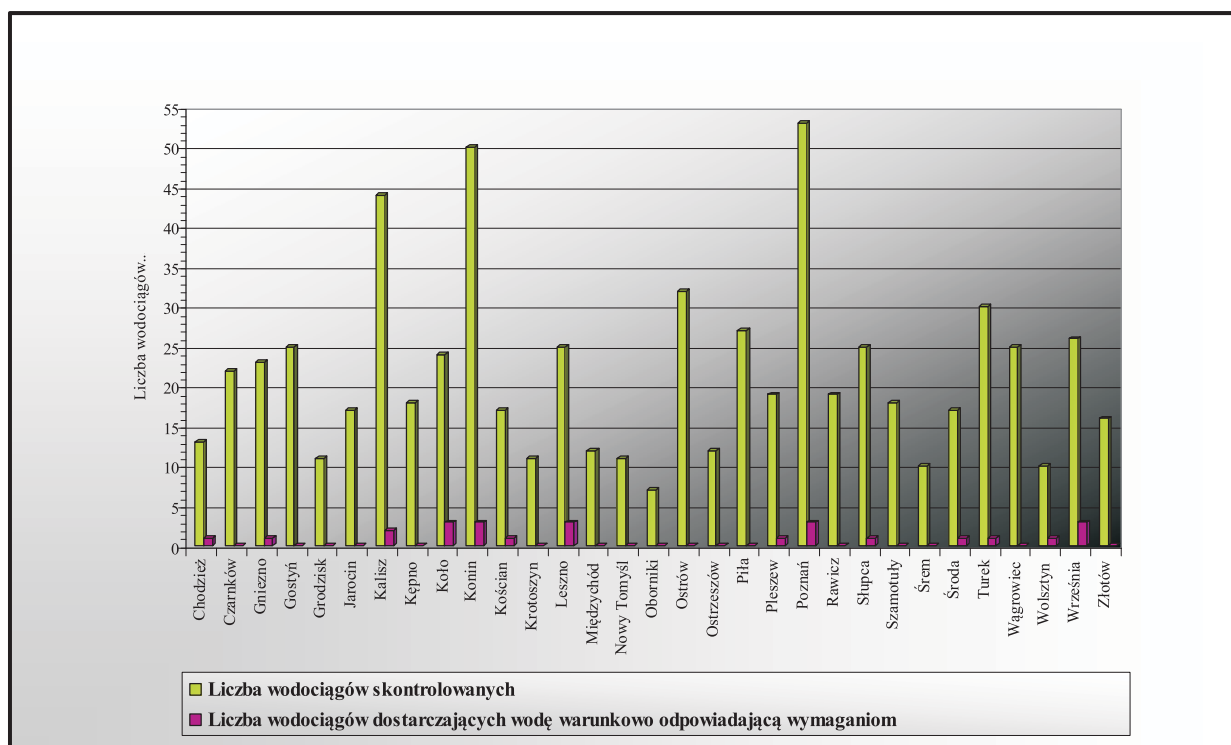
Wodociągi produkujące wodę 101 – 1000 m³/dobę są głównym źródłem zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę w woj. wielkopolskim - zaopatrują 1287,1 tys. ludzi. Podobnie jak w latach poprzednich jest to najliczniejsza grupa stanowiąca 61,9% wszystkich zewidencjonowanych i eksploatowanych w 2014 roku urządzeń wodociągowych (w 2013 r. 60,6%). W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skontrolowano wszystkie należące do tej grupy wodociągi.

Rys. 11. Wodociąg publiczny Mikoszki - Stacja Uzdatniania Wody (powiat kościański)

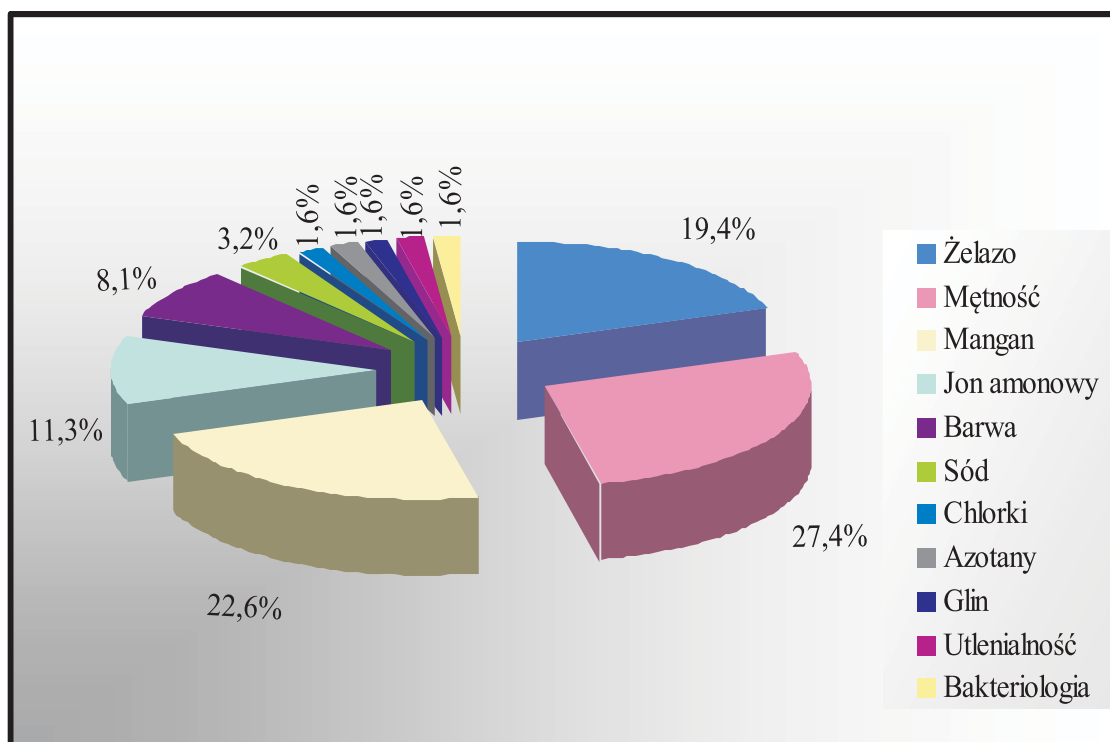
W 644 wodociągach (96,3%) wykazanych w tej grupie, jakość wody oceniono jako odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. Wodę warunkowo przydatną do spożycia dostarczało 25 obiektów (3,7%). W porównaniu z rokiem 2013 liczba wodociągów produkujących dobrą wodę zwiększyła się o 0,7%.

Rys. 12. Wodociągi o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę

Jakość wody wodociągowej, podobnie jak w 2013 roku była kwestionowana najczęściej ze względu na przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych i organoleptycznych (głównie takich jak: mangan, żelazo, mętność, jon amonowy, barwa). W wodociągu Śmigiel (powiat kościański) w 2014 roku jakość wody odbiegała od wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. z uwagi na przekroczenia azotanów. Przez okres 3 lat obowiązywała zgoda na odstępstwo od najwyższych dopuszczalnych stężeń dla azotanów i niklu, obecnie jakość wody jest zgodna z wymogami ww. rozporządzenia. Pod względem bakteriologicznym w jednym wodociągu wodę oceniono jako warunkowo przydatną do spożycia z uwagi na występowanie zwiększonej ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2°C po 72h (powiat poznański).

Rys. 13. Liczba wodociągów [w %] o produkcji 101 - 1000 m³/dobę warunkowo odpowiadających wymaganiom rozporządzenia, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poszczególnych parametrów

II.5. Wodociągi o produkcji ≤100 m³/dobę

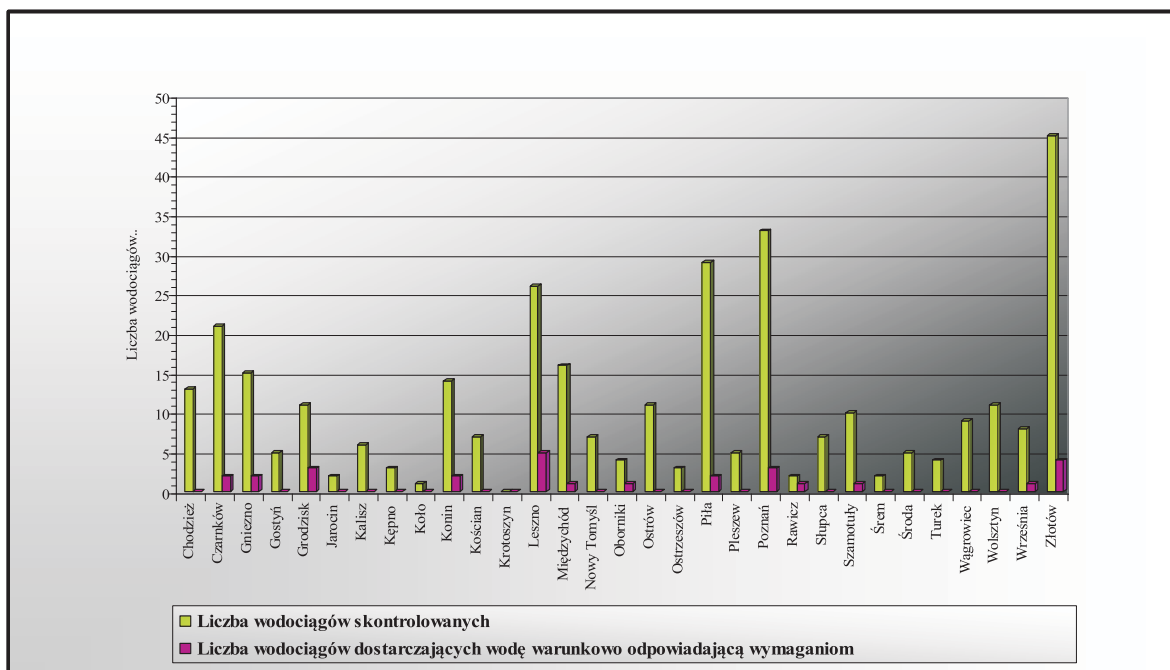
W 2014 roku w grupie wodociągów o produkcji wody ≤100 m³/dobę znajdowało się 335 urzędów wodociągowych, co stanowi 31% ogólnej liczby wodociągów. Należy do nich 228 obiektów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 107 obiektów zarządzanych przez inne podmioty niż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. W porównaniu z 2013 r. liczba urzędów produkujących wodę ≤100 m³/dobę zmniejszyła się o 1,2%.

Rys. 14. Wodociąg publiczny w Dziekwoluczu - Stacja Uzdatniania Wody - hala filtrów (powiat chodzieski)

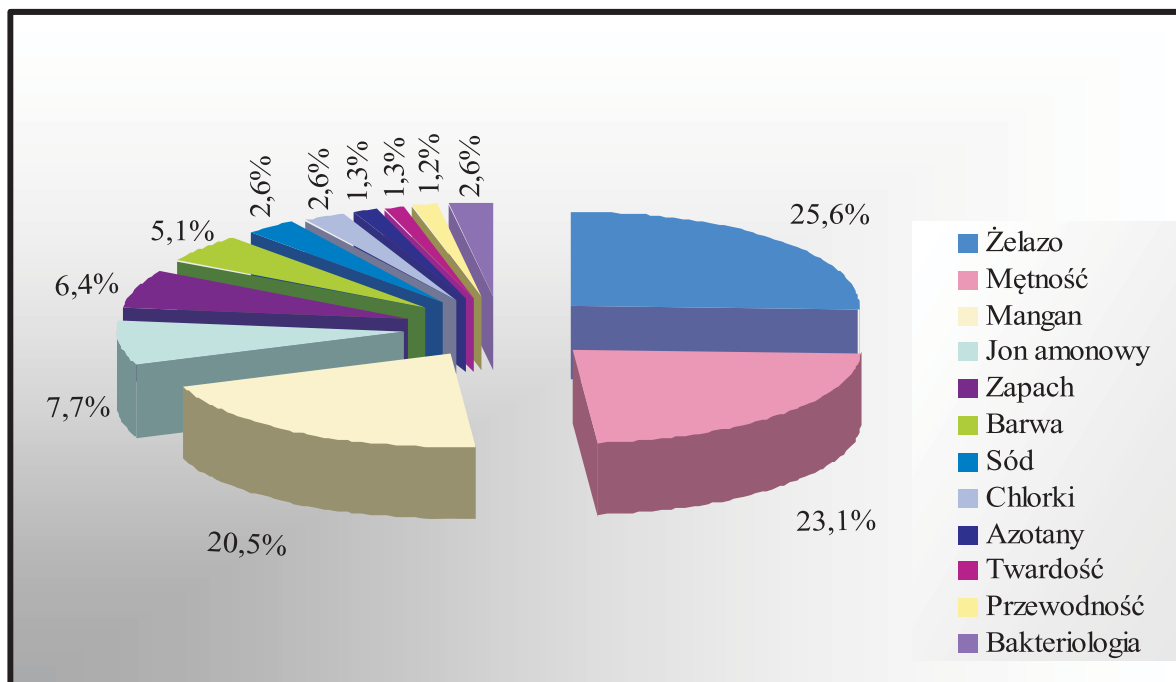
Wykazane w tej grupie wodociągi zaopatrują 98,8 tys. mieszkańców woj. wielkopolskiego. Skontrolowano wszystkie urządzenia wodociągowe należące do tej grupy.

Rys. 15. Wodociągi o produkcji wody $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$

W 2014 roku jakość wody produkowanej przez 307 (91,6%) wodociągów z tej grupy produkcyjnej spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. Wodę warunkowo przydatną do spożycia dostarczało 28 obiektów - 8,4% (w 2013r. 10,8%). Podobnie jak w roku 2013 w grupie o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ wykazywany jest największy odsetek wodociągów dostarczających wodę nie w pełni odpowiadającą wymaganiom (warunkowo przydatną), z uwagi na nie zawsze odpowiednio prowadzone procesy uzdatniania wody.

Rys. 16. Liczba wodociągów [w %] o produkcji ≤ 100 m³/dobę warunkowo odpowiadających wymaganiom rozporządzenia, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości poszczególnych parametrów

Do najczęściej przekraczanych parametrów należały: żelazo, mangan, jon amonowy, mętność. Oprócz przekroczeń parametrów fizykochemicznych i organoleptycznych w dwóch wodociągach (w tym w 1 obiekcie zarządzanym przez inny podmiot niż przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne) wodę oceniono jako warunkowo przydatną do spożycia ze względu na występowanie zwiększonej liczby mikroorganizmów w $22 \pm 2^\circ\text{C}$ po 72h (powiat obornicki i powiat złotowski).

II.6. Wodociągi zaopatrywane w wodę przez inne podmioty

W 2014 roku pod nadzorem organów PIS znajdowały się także obiekty wodne zarządzane przez inne podmioty niż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Dostarczają one wodę m.in. do ośrodków wypoczynkowych, szpitali, zakładów karnych, jednostek wojskowych, domów pomocy społecznej oraz zakładów wykorzystujących wodę do działalności handlowej i usługowej.

W 2014 roku do tej grupy urządzeń wodociągowych należały 163 obiekty. Stanowią one 15,1 % wszystkich zewidencjonowanych wodociągów. Służby sanitarne skontrolowały wszystkie te urządzenia. Omówiono je w poszczególnych grupach produkcyjnych.

II.7. Studnie publiczne

Pod nadzorem PIS znajdowało się 30 studni publicznych. Ich liczba w stosunku do roku 2013 nie uległa zmianie.

Skontrolowano 5 studni publicznych, pobrano 9 próbek wody do badań. Wodę zgodną z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. stwierdzono w trzech studniach: źródleku w Licheniu Starym (powiat koniński), w Wilczu na terenie obozu ZHP Wałbrzych (powiat wolsztyński) oraz studni publicznej na parkingu w Nietuszkowie (powiat chodzieski). W pozostałych 2 studniach stwierdzono przekroczenia parametrów: mętność, jon amonowy.

Studnie publiczne na terenie Wielkopolski pełnią głównie funkcję awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę lub dostarczają wodę sezonowo, jako źródło zaopatrzenia w wodę m.in.: pól biwakowych, obozów harcerskich.

Podsumowanie

1. Sukcesywnie zmniejsza się liczba wodociągów o najniższej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ wody. Spowodowane jest to przyłączaniem tych obiektów do większych wodociągów lub zwiększeniem produkcji wody, co skutkuje poprawą jakości wody dostarczanej odbiorcom.
2. W 2014 roku jakość wody produkowana przez wodociągi na terenie woj. wielkopolskiego pod względem fizykochemicznym uległa poprawie we wszystkich grupach produkcyjnych. W wodociągach zbiorowego zaopatrzenia stwierdzano natomiast przekroczenia parametrów, głównie takich jak: mangan, żelazo, mętność, jon amonowy, barwa, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia odbiorców, mogą jedynie powodować zmiany organoleptyczne wody.
3. Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach kontroli urzędowej prowadziła badania próbek wody zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 ze zm.) we wszystkich obiektach wodnych znajdujących się w ewidencji służb sanitarnych. W dwóch wodociągach zbiorowego zaopatrzenia (powiat kościański i złotowski) stwierdzono przekroczenia azotanów - parametru mającego znaczenie zdrowotne.
4. W porównaniu z rokiem ubiegłym w czterech wodociągach (powiat nowotomyski, obornicki, poznański, złotowski) jakość wody uległa pogorszeniu i oceniona została jako warunkowo przydatna z uwagi na występowanie zwiększonej ogólnej liczby mikroorganizmów w $22 \pm 2^\circ\text{C}$ po 72h.
5. Z analizy wyników badań wody wynika, iż częstą przyczyną występowania przekroczeń oznaczanych parametrów są niewłaściwie prowadzone procesy uzdatniania wody, sprzyjające odkładaniu się osadów w sieci i wtórnemu zanieczyszczeniu wody.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

III.1. Domy Pomocy Społecznej (DPS)

Na terenie woj. wielkopolskiego w 2014 roku zewidencjonowano 183 obiekty (w 2013 r. - 157), nowe placówki powstały na terenie powiatów: konińskiego, międzychodzkiego, ostrzeszowskiego oraz poznańskiego.

Skontrolowano 121 obiektów, z czego 3 (2,5%) oceniono negatywnie ze względu na stan techniczny bądź sanitarno-techniczny.

Wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli sanitarnych nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-technicznego.

Negatywnie oceniono Domy Pomocy Społecznej w: Osieku (powiat rawicki), Pleszewie oraz Psarskich (powiat śremski).

Podczas kontroli sanitarnej w DPS w Osieku oraz w DPS w Psarskich stwierdzono szereg nieprawidłowości: m.in.: zacieki, ślady zagrzybienia, łuszczącą się farbę na ścianach i sufitach. W związku z powyższym nakazano, w drodze decyzji administracyjnej, doprowadzić obiekty do właściwego stanu sanitarno-technicznego.

W Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie trwają przygotowania do realizacji projektu dotyczącego remontu budynku głównego, planowana jest wymiana podłóg, okien i drzwi oraz malowanie pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów i ciągów komunikacyjnych.

Tab.1. Domy pomocy społecznej ocenione negatywnie pod względem sanitarno-technicznym bądź technicznym w latach 2012-2014

Rok	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	% obiektów ocenionych negatywnie
2012	156	122	3,3
2013	157	113	3,5
2014	183	121	2,5

Z dniem 31 maja 2014 r. Dom Pomocy Społecznej w Siedlcu (powiat wolsztyński), został zamknięty i wykreślony z rejestru Wojewody Wielkopolskiego. DPS był od kilku lat oceniany negatywnie ze względu na nie spełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy

społecznej (Dz.U. poz. 964). Znajdujący się w nim mieszkańcy zostali umieszczeni w innych placówkach na terenie woj. wielkopolskiego.

W Domu Pomocy Społecznej w Zakrzewie (powiat jarociński) nie przeprowadza się prac remontowych wymagających dużych nakładów finansowych z uwagi na to, że decyzją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pałac wraz z przynależną do niego ziemią zostanie przekazany spadkobiercom właścicieli.

Stan sanitarno-techniczny domów pomocy społecznej jest zróżnicowany. Podobnie jak w latach poprzednich przeprowadzono szereg prac remontowych bądź naprawczych m.in. w powiatach: czarnkowsko-trzcianeckim, leszczyńskim, poznańskim.

Budynki DPS przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych mają zainstalowane podjazdy, windy, podnośniki schodowe, pochwyty i poręcze w pomieszczeniach sanitarnych oraz ciągach komunikacyjnych, odpowiednią szerokość pomieszczeń pozwalającą na swobodne poruszanie się wózków inwalidzkich oraz system przyzywowo-alarmowy służący do przywoływania personelu.

Pensjonariusze mają możliwość korzystania z różnych form terapii zajęciowej (zajęcia muzyczne, plastyczne, warsztaty stolarskie), rehabilitacji ruchowej (rowerki treningowe, bieżnie, drabinki), fizykoterapii (laser, lampy solux, masaże), a także hydroterapii. Standardowy pokój mieszkańców DPS-u wyposażony jest w łóżko lub tapczan, szafki nocne, stół, krzesła, szafę odzieżową, półki.

Rys. 1. Dom Pomocy Społecznej w Baszkowie (powiat krotoszyński)

Stan sanitarno-porządkowy domów pomocy społecznej nie budził zastrzeżeń służb sanitarnych. Wiele placówek posiada procedury sprzątanania, dezynfekcji pomieszczeń i sprzętów, a DPS w Lesznie przy ul. Korczaka wdrożył zapisy dotyczące sprzątanania obiektu w ramach systemu HCCAP.

Sprzątaniem w DPS zajmował się personel placówek, poza jedną placówką (w powiecie gostyńskim), w której usługi w zakresie utrzymania czystości świadczyła firma zewnętrzna. W obiektach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie sprzątanie odbywało się pod okiem opiekunów, jako trening przysposabiający do życia w społeczności, bądź jako element terapii zajęciowej.

Placówki zaopatrywane były w wodę produkowaną przez wodociągi sieciowe bądź z własnych wodociągów lokalnych, których jakość jest kontrolowana przez organy PIS. W większości przypadków woda odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417, ze zm.). Przekroczenie parametrów fizyko-chemicznych niemających znaczenia zdrowotnego (mętność, mangan, żelazo) stwierdzono w wodociągu lokalnym w DPS w Dębnie (powiat pilski).

W 2014 roku w kilku placówkach wykonano badania wody ciepłej z instalacji wewnętrznej w kierunku bakterii z rodzaju Legionella, przekroczenie dopuszczalnej wartości stwierdzono m.in. w: DPS w Łęczeczkach (powiat międzychodzki), DPS w Ślesinie (powiat koniński), w Gminno-Miejskim Centrum Pomocy „Wiara-Nadzieja-Miłość” w Odolanowie (powiat ostrowski), DPS w Osieku (powiat rawicki), DPS w Kole. Wszczęto postępowanie administracyjne mające na celu poprawę jakości wody ciepłej w powyższych obiektach, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego pensjonariuszy.

Nie stwierdzono rażących nieprawidłowości w postępowaniu z brudną i czystą bielizną. Brudna bielizna pościelowa oraz bielizna mieszkańców w większości przypadków przechowywana była w wydzielonych pomieszczeniach (tzw. brudownikach). Podczas kontroli sanitarnej zakwestionowano postępowanie z bielizną w DPS w Rogowie (powiat gostyński), gdzie brudną bieliznę gromadzono w opisanych, plastikowych pojemnikach w łazienkach dla pensjonariuszy.

Czystą odzież mieszkańców przechowywano w szafach w pokojach, natomiast czystą bieliznę pościelową w magazynach czystej bielizny pościelowej lub w wydzielonych, zamykanych szafach.

Placówki, zlecające pranie bielizny firmom zewnętrznym posiadały podpisane umowy na wykonywanie usług pralniczych, a także potwierdzenia ich wykonania. Pralnie obsługujące DPS posiadały opinie sanitarne. W DPS posiadających własną pralnię zachowywano rozdział dróg bielizny „brudnej” i „czystej” oraz rozdział czasowy poszczególnych czynności (m.in. w Miejskim Centrum Pomocy „Wiara-Nadzieja-Miłość” w Odolanowie w powiecie ostrowskim). Pranie poddawano procesom dezynfekcji (termicznej bądź chemicznej poprzez zastosowanie odpowiednich środków piorąco-dezynfekujących).

W domach pomocy społecznej wydzielono pomieszczenia pomocnicze do prania i suszenia wyposażone w pralki automatyczne, z których mogą korzystać pensjonariusze pod nadzorem opiekunów.

Opiekę pielęgniarską sprawowały zatrudnione w placówkach pielęgniarce, w nielicznych przypadkach mieszkańcy byli dowożeni do ośrodków zdrowia. W całodobowych DPS znajdowały się gabinety pielęgniarskie bądź zabiegowe. Placówki miały opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami niebezpiecznymi (infekcyjnymi).

W przypadku, świadczenia usług pielęgniarstwa przez podmiot zewnętrzny, gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi leżało w jego gestii, co potwierdzone było stosownymi porozumieniami.

Placówki zawierały umowę na wywóz odpadów niebezpiecznych (w przypadku ich wytwarzania w DPS) z firmą posiadającą odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego rodzaju działalności.

W 2014 roku wszczęto 4 postępowania administracyjne związane z nieprawidłowościami w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi. Najczęściej stwierdzano nieprawidłowy sposób przechowywania odpadów niebezpiecznych w magazynie w temp. powyżej 10 °C do 30 dni, co stanowiło naruszenie § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. Nr 139, poz. 940).

Rys. 2. Dom Pomocy Społecznej w Łęczeczkach (powiat międzychodzki)

Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz postępowania z nieczystościami płynnymi.

Tereny wokół domów pomocy społecznej utrzymane były w odpowiednim stanie sanitarno-technicznym oraz porządkowym, z nasadzoną roślinnością ozdobną.